

# VILÁG OSSÁG

**Ujabb  
 hadifogoly  
 csoport  
 érkezett**

KOLOZSVÁR,  
 1918 május 8, szombat

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM  
 105. szám

## Nürnberg és München után Hamburgra és Hannoverre is áttért az éhségstrájk

Romlott élelmiszert juttattak az angolszászok a német munkásságnak

BERLIN. — Németországban egyre terjed a munkások élelmiszeri sztrájkja. Nürnbergben és Münchenben újabb 30.000 ember lépett sztrájkba. A bajor élelmiszerügyi miniszter nagy hírveréssel beharangozta amerikai élelmiszersegélyrakciója botrányba és köznevelésbe fulladt. A miniszterium a munkások élelmiszeri válságának lecsillapítására amerikai datolyaszállítmány kiosztását helyezte kilátásba, hogy ezzel is emeljék a kalória-számot. Amikor azonban a datolyaszállítmányt felbon- tották, azok teljesen kukacosak voltak s így étkezés céljára élvez- hetetlenek.

ros utvonalmi álltak a villamo- sok és a város áramszolgáltatás nélkül van. Hannoverben a villamosági sztrájkhoz,

szakszervezetek munkásai, a víz- és gázmunkások jelentették be, hogy hétfőn csatlakoznak a villamosági sztrájkhoz.

Az árumintavásár előkészületel megszakadtak. Készséges, hogy a egyáltalában meg lehet-e tartani az árumintavásárt.

### Megdönthetetlen és jogos Jugoszlávia területi követelése Auszriával szemben

LONDON. — Az osztrák béke- szerződés ügyében a csütörtöki napon megtartott ülésen a szovjetkiküldött, Koltomov kijelen- tette, hogy a Szovjetunió a legha- tározottabban visszautasítja a be- szerzett indítványt, amely Ausz- tria határainak megváltozhatat- lanságát kéri.

rikai álláspontot, a tárgyalások folytatása valószínű. Bejelen- tette, hogy Anglia és az Egyesült Államok semmi engedelmeyre nem hajlandók.

A jugoszláv kiküldött bebízo- nyította dr. Gruber osztrák kül- ügyminiszter április 29-én elő- adott nyilatkozatának alaptalan- ságát, aki érveivel meg akarta dönteni a jugoszláv követelése- ket.

A szovjet kiküldött bejelentése- vel kapcsolatban az angol kor- mány képviselője feltette a kér- dést: vajon célszerű-e ezután a tárgyalásokat tovább folytatni. Amennyiben a szovjet kormány nem fogadja el az angol és ame-

### A Román-Magyar Társaság közgyűlésén

## Feladatunk a két nép barátságát még szorosabbra fűzni

— Jelentette ki Livezeanu Octav miniszter

### Szell Jenő bukaresti magyar követ nagy beszéde

BUKAREST. — (Tudósítók tele- fonjelentése.) A Román-Magyar Társa- ság csütörtökön tartotta meg Bukarest- ben évi rendes közgyűlését. A Dalles- termet zsúfolásig megtöltötte lelkes közön- ség biztositéka volt annak a népszerű- ségnek, amelyet a Társaság rövid idő óta megtett tevékenységével kiváltott. A díszes emelvényen, amely mögött a román, magyar, szovjet lobogók alkottak méltó háttérrel, Livezeanu Octav művé- szet- és tájékoztatóügyi miniszter, a Társaság elnöke, Szell Jenő, a Magyar Köztársaság meghatalmazott minisztere és követe, Victor Eftimiu, Petre Nistor, valamint dr. Cheresiesiu Victor egyet-

mj tanár foglaltak helyet. Livezeanu Octav miniszter megnyitó beszédében rövid visszatekintést vetett arra a régi világra, amely megakadá- lyozta a két nép barátságát.

— Mesteri és gátlak emeltek — mondotta —, állandó ellenségeskedések légkörében elterelték a két nép figye- lét szegénységnek gazi okáról. Ugyan- így emeltek gátat köztük és a szovjet szövetséges közé is, nehogy megismerjék igazságos törvényeit, amelyek már geszt megismertették nemcsak az o- tálykülönbséget, de a nemzetek közötti ellentéteket is. A mi feladatunk most

utvonalmat megtisztították az ara- ték a támadókat. A brit postaügyi miniszter be- jelentette, hogy Szria és Palesz- tina között a telefon-, táviró- és postaszolgálat megszakadt. Jeru- zsálemről kizárólag hivatalos jel- sokat lehet küldeni Angliába.

Szell Jenő üdvözölte ezután az ül- es résztvevőket, a Magyar Köztársaság nevében. — A román-magyar nép közötti bará- tság nem új — kezdte beszédét a magyar követ —, mindig akadnak tisztánlátó harcosok, akik tudják, hogy ez az egyetlen út a béke és együttműködés- re. De a kezdeményező politikai rendszer- nek ez nem felelt meg és így minden kezdeményezés hajótörést szenvedett.

Ma azonban biztosan haladunk célunk felé, ma tudjuk mindkét részből, hogy szabadságunk csak a szomszéd népek szabadságával, boldogulásunk csak a szomszéd népek, országok boldogulásával képzelhető el.

A magyar követ beszédét hatalmas taps fogadta, amely még csak fokozód- dott, amikor beszéde végén a Román Népköztársaságot és a román-magyar barátságot román nyelven elterte. Az ARLUS, a román-jugoszláv, román-bolgár és román-lengyel társa- ságok kiküldöttjeinek üdvözlete után Nistor Petre tartotta meg tükári je- lentését.

A jelentésben többek között beszámolt a múlt év májusában megrendezett bu- dapesti Román Hétéről, az Irók hetéről, a művész-cserével kapcsolatban köny- vek, zeneművek, újságok, folyóiratok ki- csereléséről. A budapesti Mocsári Lajos kollégiumba küldött 7 román művésztől és a nálunk elhelyezett 11 magyar oltár- ról, valamint Böllényi György és Ger- gely Sándor bukaresti baráti látogatá- sáról, kiemelte a Román-Magyar Ke- reskedelmi Kamara megalakításának je- lentőségét az állandó bukaresti magyar- nyelvű tanfolyamok.

Ezután a vidéki AROM fiókok kikü- ldöttjei tartották meg jelentéseiket. Végül Petre Nistor tükár felol- vatta a bizottság új névsorát, amely néhány névvel kibővült. Az új vezetőség tagjai: Livezeanu Octav mi- niszter, dr. Takács Lajos nemzetiségügyi miniszter, Victor Eftimiu, Csikó Ló- rince nemzetgyűlési képviselő, Daicovici Constantin államtitkár, Avram Todot tanár, Balogh Edgár nemzetgyűlési képviselő, dr. Cheresiesiu Victor, Ardeleanu Georgia, Titur Patruşescu és Petre Nistor.

### 150.000 amerikai vasutas sztrájkba lép

WASHINGTON. — Truman elnök pénteken magához hívta a három vasu- tas szakszervezet vezetőit, hogy enge- dékenységre bírja őket a bejelentett ál- mlános vasutassztrájkjal kapcsolatban. A mintegy 150.000 fős vasutas 30 cent órabéris javítást követel. A vasu- tásárságok azonban csak 15 centet aján- lottak fel, a szakszervezeti vezetők most igyekeznek különböző fenyegetés- sel megfélemlíteni. A munkásság képvise- lői kijelentették, amennyiben követel-éseiket nem teljesítik, május 11-én sztrájkba lépnek.

### 200 kilométerre megközelítette Sanghajt a kínai néphadsereg

MOSZKVA. — A kínai felsza- badító hadsereg csapatai Tung-taj város elfoglalásával 200 kilomé- terre megközelítették Sanghajt. A kormány csapatokat küldött a tá- madás megállítására.

## Uj árszámítást kötelesek végezni a vállalatok és a kisiparosok

Május 10-ig be kell fejezni az új árszámítást

BUKAREST. (Agerpres.) — A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki a vállalatok pénzügyi alkalmából végzett árszámításának (autokalkulációnak) fellülvizsgálására. Az árak újraszámítása az új állami illetékek és a kereskedelemügyi miniszter új ár- és díjsza- bús megállapítása alapján történik, függetlenül attól, hogy a vállalatok eszlközöltek-e vagy sem nyersanyagbeszerzést az új árak vagy díjszabások szerinti árban gyártandó árucikkekhez. Ezt az ár- árszámítási műveletet minden ipari termelő köteles végrehajtani: azok, akik nyersanyagot vagy fél- készáruat változtatnak át, akik az általa termeltet hozzájuk felszínre, akik villamosáramot, gázt és vi- zet állítanak elő és szolgáltatnak és azok, akik termékeket és árucikkeket dolgoznak fel eladás cél- jából. Uj árszámítást kötelesek végezni — a rendelet szerint — azok a kisiparosok is, akik tové- kenységük folytán a fenti csoportok valamelyikébe sorolhatók. A rendelet kötelezővé teszi a kereskedők részére, hogy árúkat az új árszámított árak szerin- adják el. Ezekhez az árakhoz az 1917 augusztus 16-án megjelent rendelet szerint, a kereskedelem- ügylet szerinti 17,50 és 15 százalékos hasznót számíthatják fel. Az árszámítást május 10-ig be kell fejezni. A nagyfontosságú rendelet részletes ismertetésére még visszatérünk.

## uj miséjének bemutatója elé

Kodály karműveinek bemutatási szempontjából Kolozsvár vezető helyen áll, amit Nagy Istvánnak és kitűnő énekkarának köszönhetünk. Ez a pompás hangszer csodálatosan bevált akkor is, mikor Bartók mérhetetlen nehézségű karait énekelte. Ami Kodály karműveit illeti, azok között olyan is akad, melyet Kodály Nagy István régi tanítóképzőiskolai énekkarának ajánlott, és itt is került először nyilvános előadásra.

A napokban bevetődtem a Zeneművészeti Főiskolára és ott új karmű próbáját hallgattam végig. Kodály Missa brevis-szét gyakorolták, ezt a csodálatosszerű csaknem egyedülálló szerzeményt, mely ugyancsak Kolozsvárt fog e hó 14-én este a főtéri templomban közönség elé kerülni. Kodály e miséjét eredetileg csak orgonára írta, csendes misének szánta. Majd átdolgozta 1945-ben vegyeskarra orgonával és házassága 35-ik évfordulóján ajándékképpen élettársának ajánlotta. Hosszas utánjárás után kapta meg a művet Nagy István a mestertől, aki

rábizta annak első nyilvános bemutatóját, Nagy István erre az alkalomra kibővítette vegyeskarra a már országosan ismert és értékelte kamarakórusát és ennek az új énekkészítménynek is a Missa brevis-szel egyidőben lesz az első nyilvános szereplése.

Egyidejűleg még egy ritkán hallható remekművet fognak játszani: Pergelesi Stabat mater-jét szopránra, altra, énekkarra és vonószekarra. A Zeneművészeti Főiskola tanáraiból és érettebb hallgatóiból alakult vonósegélytjes fogja az énekkarral és szólistákkal ezt az alkotást játszani.

Ismerve Nagy István lelkiismeretes előkészítő munkáját, rátermettségét és kitűnő ízlését, bizonyos, hogy egyházi zenében olyan szelvényes életünk e templomi muzsikával, új színnel fog gazdagodni.

Büszkék vagyunk, hogy az új Kodály-mise első előadása éppen Kolozsvárt lesz, és hisszük, hogy muzsikuskaink méltóak lesznek a remekműhöz. (L.)

## A csikszentsimoni Román—Magyar Társaság műsoros ünnepélye

CSIKSZENTSIMON — A Román Magyar Társaság, nem sokkal vezetőségének lapunkban már ismertetett megválasztása után, sikerült ünnepélyt rendezni, amelynek műsorát román és magyar népdalokból, népi táncokból és szavaltókból állították össze. A műsor kiemelkedő része volt az iskolás gyermekek ének- és tánckarának a községi tanítók irányítása mellett szereplése, nem kevésbé Virágh Egied és Gergely Lajos szavaltata és Gergely József éneke. A műsor román részéből az énekkari és

táncszámok voltak a legsikeresebbek, amelyeket Focseanu Alexandru tanított fel és vezetett hozzáértéssel.

Ünnepi beszédet Pop Nicolae és Bákay Domokos mondott, hangsúlyozva a társaság ama nemestörekvésének az áldásos voltát, amely a multbeli szenvedés, háboruskodás és gyűlölködés helyébe az egymás megértést, a békét kívánja tenni s eltüntetve a bizalmatlanságot, lehetőséget teremt az együttes népek kölcsönös megismerésére.

Cs. D.

## A kormány segítségével

# Kitűnő és olcsó élelmet biztosít diákjaink részére

## a Bolyai Tudományegyetem diákmenzáján

KOLOZSVÁR. — Aki mostanában ellátogat a Bolyai Egyetem diákmenzájába, jóleső érzéssel tapasztalja, hogy ez a fontos diákjelölti intézmény tökéletesen megfelel feladatának: bőségesen és jól látja el tanuló diákjainkat, azokat a fiatalokat, akiknek a fokozott szellemi munkához, kiadás és kalóriagazdag táplálékra van szükségük.

A menza diákjai — mintegy négyszázan — meg vannak és meg is lehetnek elégedve. Mosolyogva emlegetik azokat az inflációs időket, amikor kőmennyagost levest reggeliztek, ebédelték és vacsoráztak.

Most aztán — hála a gazdasági élet javulásának és a kormány mindenre kiterjedő gondoskodásának —, mellyel nemzetiségi különbséget nem ismerve karolja fel a tanulóifjúság ügyét, megfelelő táplálkozás mellett készülhetnek magyar diákjaink is a cselekvő, alkotó élet nagy feladataira.

zöldsegleves volt belefőtt tésztával, zöldbabfőzelék túrkortojással és malé. Jeney Irén elmondja a napi menüt. Reggelire teát kapnak kenyérral, vagy jó kiadás parasztlapjával. Az ebéd két-háromféle, változatos, mindig vitamín- és kalóriadús. Kenyérpótlónak ebédhez, vacsorához, malé is jár.

Az adagok — azt már az összegyűlekezett diákok mondják — olyan nagy, hogy alig bírják megenni.

## 64 diák ingyen, 120 féltón kosztoszik

Raktárunkban óriási mennyiségű élelmiszer van felhalmozva. A Román Vöröskereszt révén rengeteg tengeri halat, 218 kiló zsírt, 420 kiló szárazborsót, 410 kiló disznóhúst kaptak, hogy csak egy pár szót említsünk. Az ösztöndíjak összegén kívül a minisztérium csak januártól március végéig, tehát mindössze három hónapra, hatalmas összeget — 300 ezer stabil lejt juttatott a magyar diákság étkeztetésére, tehát nyilvánvaló, hogy van és lesz minden bőségesen. Hatvanan étkeznek ingyenesen itt, 120 diák kap féltón kosztot, s 64 más diák mint az Egyetem Barátainak Köre védettje, ugyancsak ingyenesen jár a diákmenzára. A többiek havi 1080 lejt, öt kiló lisztet és félkiló étolajat fizetnek a kosztért.

Egy óra előtt tíz perccel nyitják ki az ebédlőt. Hosszú, hóhéfer asztalok. Egyszerre 108 diák fér a terembe. A kiszolgálók szintén diákok, akik ezért a munkáért ugyan csak ingyen kosztosznak itt.

Vidám zsbongással töltik meg a nagy, bolthajtásos termet. Rádiójuk is van. Mindannyian érzik a róluk való gondoskodást. Tanulással, szorgalommal viszonyozta ezt a diákság, melynek gondtalanabb, biztos alapokon nyugvó életéből eltűnik a szomorú és annyi pályát idelölt kettétört diáknyomor.

## A Szovjetunió hírel

A leningrádi tudományos akadémia dísztermében lévő híres mozaikképet, Lomonoszov „Polnói éneke” című művét, amely 1764-ből származik, restaurálják. A hatalmas mozaikkép a leningrádi blokád alatt sérüléseket szenvedett. A tudományos akadémia elnöksége most megbízta Leniza művészt a kép kiállításával.

Harminc expedíció indul nyáron a Szovjetunió különböző vidékeire, hogy felkutassa az ókori orosz települések építészeti és műtörténeti emlékeit. Az expedíciókkal neves szovjet építészeti szakértők, restaurátorok és tudósok indulnak Novgorod, Kova, Szuzdal, Vladimir, Szmolensk és Leningrád környékén.

# A szovjet sajtót ünnepelte

## a Művészek, Írók és Ujságírók Szakszervezete

BUKAREST. (Agerpres.) A szovjet sajtó napját május 5-én délután a szovjet-román barátság házában (ARLUS) nagyszámú közönség jelenlétében ünnepelte meg a Művészek, Írók és Ujságírók Vegyes Szakszervezete.

Az ünnepségen megjelentek többek között Lăvezeanu Octav tájékoztató- és művészetiügyi miniszter, Storo Gheorghe, a Román Népköztársaság főállománygyőze, Kautu, a Román

Munkáspárt Központi Bizottságának tagja, valamint a romániai irodalmi élet számos kiválósága.

Zaharia Gheorghe, a vegyes szakszervezet főtitkára lendületes szavakkal emlékezett meg „A világ legelőrehaladotabb sajtójáról, a szovjetsajtóról” és a Pravda 36 éves fennállásáról. Ismertette azokat a körülményeket, amelyek között a Pravda megjelent és kifejlődött,

majd bemutatta a szovjet sajtó jellegzetességeit. A szovjet sajtó az igazságot szolgálja, szoros kapcsolatot tart az étellel és a munkástömegekkel és keményen folytatja harcát az egész világ békeszerető népei szabadságáért — hangzott a beszéd.

Zaharia Gheorghe főtitkár a Román Népköztársaság ujságírói nevében üdvözlő táviratot intézett a Szovjetunió ujságíróihoz.

# Kulturházat épít

## a MNSz kolozsmezei és kolozsvári szervezete

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség kolozsmezei és Kolozsvár városi szervezete a Molotov-utcai színház udvarában kultur-, előadó- és mozi-terem építését vette tervbe. A népnevelés célját szolgáló épület felépítését költségeit társadalmi uton akarja összegyűjteni. Ezt a célt szolgálta a nemrég megrendezett üveggyűjté-

si akciója is. A szervezet felkéri azokat, akiket a gyűjtők kifejejtettek, és másokat is, akik még adakozni akarnak, hogy padlási-kenet porosodó és fel nem használt üvegjelket juttassák el a MNSz Molotov-utcai színházhoz.

Ugyancsak ezt a célt szolgálják a nemrég kibocsátott 20 lejes kul-

turszelvények is. A MNSz felkéri tagjait, hogy ebből a szelvényből vegyenek tehetségük szerint, hogy ezzel is elősegítsék a kulturház minél hamarábbi felépítését. A kibocsátott kulturalszelvények a majdan megnyitandó MNSz-mozgó ünnepi megnyitó előadására belépőjegyüként szolgálnak.

## KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA

### Pályázati hirdetmény

A kolozsvári Állami Magyar Színház és Opera ujjászervezés alatt álló népi opera tagozata részére az alábbi helyekre pályázatot hirdet: Magánénekesek: az I-től a IV. művészeti kategóriákba:

1 drámai és 1 lírai szoprán, 1 drámai tenor (hőstenor), 1 lírai tenor, 1 mezzoszoprán, 1 bariton, 1 basszus, 1 bassz-bariton, továbbá 4 gyakorlatos növendék (eleve probist) helyre.

A zenekarba az alábbi szólamokra:

6 I. hegedű, 4 II. hegedű, 2 mélyhegedű, 2 cselló, 2 nagybőgő, 2 fuvola, 2 oboa, 2 klarinét, 2 fagott, 2 trombita, 4 kürt, 3 trombon, 2 ütő.

Pályázatot hirdet további 1 karmester, 2 korrepetitor, 1 operarendező, 1 operasegédrendező, 1 koreográfus és 1 sugó állásra.

Ugyancsak pályázatot hirdet a karba való felvételre mind a négy

szólamban, valamint a balettkarba is felvételek lesznek.

A pályázatok eredményét versenyvizsgán döntik el, amely 1948 május 21-én reggel 9 órakor lesz a kolozsvári Állami Magyar Színház és Operában s azon a pályázók résztvenni kötelesek.

A pályázati kéréseket a törvényben előírt mellékletekkel felszerelve a versenyvizsga előtt legalább 3 nappal a pályázók juttassák el a színház igazgatóságához.

A pályázati feltételei az állami színházak alkalmazottaira vonatkozó 1947. évi 264. számú (megjelent a Monitorul Oficial 1947. évi július 17-iki számában) — törvényben előírt feltételek.

A pályázattal kapcsolatban részletes felvilágosítással a színház titkársága szolgál.

Kolozsvár, 1948 május 3. IGAZGATÓSÁG.

## Az Állami Magyar Színház és Opera

### közleményei

Izzalmas, fordulatos, gazdag, érdekes, lebilincselő színmű a színház ma, pénteken este bemutatásra kerülő prózai ujdonsága: „A gyökerek mélyre nyúlnak”, amely két fiatal amerikai író remek alkotása és Amerika egyik legelőrehaladottabb problémáját, a négerkérdést tárja fel leplezetlen őszinteséggel, a valódi hangján.

Remek drámai felépítés, pergő dialógusok, izzó feszültség jellemzik „A gyökerek mélyre nyúlnak”, amelyben a színházunkhoz most visszaszerződött Kocs Zsófi, Dorián Ilona, Hegyi Lili, Szekernyés Gizsi, Senkálcsky Endre, Flóra Jenő, Imrédy Géza, Perényi János és Kapusi László játszik a főbb szerepeket. A darab rendezését a színmű fordítója, Jánosházy György, az ismert író és színházi kritikus végezte nagy körültekintéssel és gondossággal. „A gyökerek mélyre nyúlnak” pénteken bemutatódérltetben, szombaton pedig napibérltetben van műsorban.

Szombaton délután a pályadíjnyertes Bocskói-színműt, a „Szabadság, szerelem”-et játssza a színház a tanulóifjúság részére, míg vasárnap délután a bábbajos Szirmai-Emőd-operett, a „Mézeshalás” van műsorban.

Az ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA.

Pénteken este 8 órakor: Mélyek a gyökerek. Bemutatóbérlet 30 szám. Szombaton délután 4 órakor: Szabadság, szerelem. Előadás a tanulóifjúság részére. Este 8 órakor: A gyökerek mélyre nyúlnak. Napibérlet 30 szám. Vasárnap délután 4 órakor: Mézeshalás. Este 8 órakor: A gyökerek mélyre nyúlnak.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Május 7-én, pénteken: A Jugoszláviai Szakszervezeti Tanács művészgyűjtésének vendégfellépése. Május 9-én, vasárnap: Traviata. Május 10-én, hétfőn: Vig őzevgy.

HANGVERSENYEK A MAGYAR ZENE-ÉS SZÍNHÁZTUDOMÁNYI FŐISKOLA DÍSZTERMÉBEN

Május 12-én, este 8 órakor: Szegő Julia énekel „A dal történeti fejlődése”

sorozat keretében. Kiér: Halmos György. Bevezető előadást tart: Szegő Julia.

Május 9-én, este 8 órakor: W. Kállay Ibolya (Temerári) énekel „A dal történeti fejlődése” sorlatban. Műsorban: Jensen, Cordeius, Liszt, Wagner. Bevezető előadást tart: Sigmund Lajos. Kiér: Szabó Géza.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Egy életet át. Az 1948. évi Szalin-díjat nyert szovjetfilm. Vera Marekaja. Szakszervezeti tagoknak szerdán és csütörtökön 50 százalékos kedvezmény.

CORSO: Operett. A legszebb magyar társulat, végig zenés és színes operettfilm. Zsönyöri táncokkal, énekekkel. Jön: Marika. A magyar filmek legszebbje. FÓRUM: A hajnal harcain.

NÉPMOZGÓ (Popular): Emberek a világban.

RIO: Lajka. Román, magyar felirattal.

SELECT: Makacs Kata. Főszerepben: Hajmássy Miklós és Buttyka Emmi. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

URANIA: A László család... Simor, Hajmássy, Kis, Maanyi.

## VÁLTOZATOS MENÜ, RAGYOGÓ TISZTASÁG

Kotha Gézával — a diákság választotta a diákság és a Diákvédelmi Hivatal közötti összekötő szerepre —, először a menza konyháját látogatjuk meg. Nyolctagú zse-



# Ujabb hadifogoly csoport érkezett a Szovjetunióból

## Meleg ünnepléssel fogadták Máramaroszigeten a hazaérkezőket

MÁRAMAROSSZIGET — (Tudósítónk telefonjelentése.) Csütörtökön este ünnepélyes keretek között adták át a szovjet hatóságok a román hatóságoknak a Szovjetunióból Máramaroszigetre érkezett 767 személyből álló újabb hadifogoly csoportot.

A foglyok között igen sok erdélyi és kolozsvári származású is van.

A hadifoglyokat fogadó bizottság tagjai közül elsőnek Craciun, a Román Munkáspárt helybéli

### Új művészeti vezértitkárt neveztek ki

BUKAREST. (Agerpres.) — A Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége Moraru Nicolae, a hivatásos újságírók szakszervezetének elnökét a művészet- és tájékoztatóügyi minisztérium művészeti szakosztályához vezértitkárrá nevezte ki.

### Tanfolyamokat indít a falvakban a mezőgazdasági kamara és a RDNSZ

KOLOZSVAR. — A Mezőgazdasági Kamara az illetékes minisztérium felhívására tanfolyamokat indít a falvakban. Ezeket a tanfolyamokat a Kamara a Romániai Demokrata Nők Szövetségével együtt rendezi, s együttesen küldenek ki a különböző községekbe előadókat is.

Az előadások tárgyai a követ-

titkára román nyelven, Szendrei, a Román Munkáspárt megyei titkárságának tagja magyar nyelven, majd Orgics László, a Magyar Népi Szövetség megyei titkára, továbbá a hadsereg és a tájékoztatóügyi minisztérium kiküldöttjei üdvözölték a hazaérkezőket.

A hadifoglyok részéről három szónok köszöntötte meg azt a meleg fogadtatást, amelyben őket részecskítették és ugyanakkor az összes hazaérkeztetett nevében fogadalmat tettek, hogy az ország újjáépítésében részt vesznek.

A szovjet hadsereg jelenlévő képviselője végül meleg szavakkal búcsúztatta el a hadifoglyokat és adta át a román hatóságoknak.

A hazaérkezett volt hadifoglyokat a máramarosszigeti helyőrség étkezdéje zászólódszben várta. Az utcán végigvonuló volt hadifoglyokat Máramarosziget lakossága véget érni nem akaró ünneplésben részesítette.

Tudósítónknak alkalma volt a hadifoglyok közül Lengyel Ferenc kolozsvári származású hazaérkező

hadifogollyal rövid beszélgetést folytatni.

Lengyel Ferenc csodálkozását fejezte ki azon a hatalmas és előnyös változáson, amin az ország a demokratikus fejlődés során keresztül ment és őszinte lelkesedéssel kijelentette, hogy valamennyi hazaérkező hadifogoly az egész úton azt tapasztalta, hogy fajra és nemzetiségre való különbség nélkül valóban igazi hazájába érkezett és valamennyien a legtehetősebben részt kívánnak venni az ország demokratikus újjáépítésének hatalmas munkájában.

### Máramarosi őrijárat

# A csempészek városa meghalt, de él és bizakodva néz jövője elé a dolgozók Máramaroszigete

## A Szálva-visói vasutvonal beláthatatlan fejlődést biztosít a város számára

MÁRAMAROSSZIGET. (Kiküldött munkatársunktól.) — A Szálva-hegység aljába, a Tisza- és az Iza-folyók összejáratásához települt város lüktető élete ellaslult. Sziget, a csempészek és feketézók, a valutázók, a könnyű jövedelmek, busás hasznok konjunkturalovagjainak városa ma már a múlté. A demokratikus fejlődés könyörtelenül félresodorta utjából a harcosok és vámszedők siserahadát.

Az utcákon sok a lezuhott redőnyű üzlet. Tulajdonosaik, akik az éjszakai életre alapozták létüket — összezsomogtak és elmentek. És senki — vagy legalább nagyon kevesen vannak, akik sajnálják a mulaszt, akik visszahívják a könnyűkezü iparlovagokat.

A csempészlátás, valutások, feketézók felverték az árakat. Számukra semmi sem volt megfizet-

# Az előirányzott terület 91 százalékan befejezték a vetést

BUKAREST. — (Agerpres) A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint május 2-ig a vetési tervben előirányzott 6 millió 668.387 hektár területből 6 millió 68.300 hektárt vetettek be, tehát a terület 91 százalékat. Ezt az eredményt az 1941—1947 évek átlagához viszonyítottan 3 héttel korábban érték el.

Az árpa- és kukorica-területnél 15.19 százalékkal, a lucernavetésnél 64 százalékkal, a cukorrépa-területnél 100.51 százalékkal haladtak túl a vetési tervet.

A tavaszi vetési munkálatok során a vetési tervet erdélyi viszonylatban Alsófehér, Szatmár, Bihar, Nagyküküllő és Torda megyékben haladtak túl, míg Csik megye a teljesítményben lemaradt.

Ít irjuk meg, hogy végleges jelentés szerint Kolozs megye földművesei a vetési versenyben az idén derekasan kivették a részüket. Az 1947—48 gazdasági évi tavaszi munkálatok során a megye a vetési tervhez képest 106.18 százalékkal teljesítette. Így a Szolnok-Doboka megyével folytatott versenyben első lett. Az előírt 75.032 hektár terület helyett 79.671 hektárt vetettek be.

A megye járásai közül első lett az apahidai járás, amely 120 százalékkal túlhaladta a terveztet.

hetetlen. Nyomukban éjszakai lakók szaporodtak és rövid pünkösti királyságuk alatt a város prosztitáltjainak száma a tiszszere sőre emelkedett. Folyt a pezsgő, dübörgött a dzsessz, Nylon harisnyában feszítettek a kitaristák, illatos amerikai cigarettákat füstöltek, kaviárban és délygyümölcsben dustáltak a könnyű keresetek percemberei.

De mellettük munkanélküliek ügyeltek az utcákon és képtelenek voltak megfizetni a legszükségesebb árakat. A könnyen szerzett pénzek nem maradtak Szigeten, ismeretlen távoli helyekre folytak el. Nem alakultak ipartelepek, munkaalkalmat biztosító vállalkozások, de voltak hejehujás dinom-dánomok a lokálokban és nyomorgó, rongyoskodó, éhezni vágyó tömegek, melyeknek még halvány reménye se volt a fel-

emelkedésre.

### Új fejlődés előtt...

tem lévő asztalnál három ember tárgyal. A fülemben verődő szófoszlányokból megértem, hogy valami hajlított butorgyár alapításáról folyik a szó.

Brébi román, sugatagi magyar és szigeti zsidó emberek tervezgetnek.

— Még néhány gépet kell beszerezni — mondja Pop Vasile Brébri.

— És tőkétük van? — szólók bele a beszélgetésbe.

— Szövetkezeti alapon csináljuk — kapom meg kérdésemre a magabiztos feleletet. — A Munkáspárt mindenben támogat és a dolog biztosan sikerül.

Este résztveszek a MNSZ kulturbizottságának ülésén. Szép számban gyűltek össze. Orgics László városi és megyei titkár egyezményben, vezeti az értekez-

előt.

— Kiküldött munkatársunktól.) — A Szálva-hegység aljába, a Tisza- és az Iza-folyók összejáratásához települt város lüktető élete ellaslult. Sziget, a csempészek és feketézók, a valutázók, a könnyű jövedelmek, busás hasznok konjunkturalovagjainak városa ma már a múlté. A demokratikus fejlődés könyörtelenül félresodorta utjából a harcosok és vámszedők siserahadát.

— És tőkétük van? — szólók bele a beszélgetésbe.

— Szövetkezeti alapon csináljuk — kapom meg kérdésemre a magabiztos feleletet. — A Munkáspárt mindenben támogat és a dolog biztosan sikerül.

Este résztveszek a MNSZ kulturbizottságának ülésén. Szép számban gyűltek össze. Orgics László városi és megyei titkár egyezményben, vezeti az értekez-

előt.

— Kiküldött munkatársunktól.) — A Szálva-hegység aljába, a Tisza- és az Iza-folyók összejáratásához települt város lüktető élete ellaslult. Sziget, a csempészek és feketézók, a valutázók, a könnyű jövedelmek, busás hasznok konjunkturalovagjainak városa ma már a múlté. A demokratikus fejlődés könyörtelenül félresodorta utjából a harcosok és vámszedők siserahadát.

— És tőkétük van? — szólók bele a beszélgetésbe.

— Szövetkezeti alapon csináljuk — kapom meg kérdésemre a magabiztos feleletet. — A Munkáspárt mindenben támogat és a dolog biztosan sikerül.

Este résztveszek a MNSZ kulturbizottságának ülésén. Szép számban gyűltek össze. Orgics László városi és megyei titkár egyezményben, vezeti az értekez-

előt.

# Sürgősen le kell szállítani a percec és a kifli árát

## Nem lehet 100 százalékos haszonkulccsal dolgozni még a percec- és kifligyárosoknak sem

KOLOZSVAR. — Percec- és kifliárusok hada lepi el a kolozsvári utcákat. Öblös hangon gurgulázva, vékony cérnahangon dörgik és sivitják a járókelők fülébe:

— Friss a percec... ropogós a kifli...

A percec és a kifli megjelenését örömmel üdvözöltük. Szívesen hallgattuk a portékájukat kellett árusok kínálgatását, de az árak minden örömlőnk elrontották.

Nem lehet csekélységnek nevezni a percec 5 és a kifli 10 lejes árát és nem lehet szó nélkül naprendre térni afelett, hogy egyes mohó üzleti szellemű vállalkozók rohomon, máris holnapra vagy holnapra akarnak összeharcolni a percec és kifli.

Erdemesnek tartottuk, hogy kövessük a percec és a kifli útját az árustól a pékig és pontosan ellenőrizzük, hogy milyen árkalkulációval dolgoznak a percec és kifli előállító sítődék.

Az első pillanatban, mikor a kényelmetlen kérdést nekiszegtek az egyik kolozsvári percec és kifli nagyüzem tulajdonosának, halk szisszenéssel kezdte magyarázni, hogy tulajdonképpen nem is üzlet a percec és kifli, hanem jár, csak minimális haszonnal és majdnem ráfizetnek az egész vállalkozásra.

— Néhány bani keresetünk van — siránkozott sarokba szorított percecünk.

Összintén sajnáltuk, de más oldalról is utána jártunk a dolognak és megtudtuk, hogy a percec és kifli gyártás nem ráfizetéssel, hanem rendkívül komoly nyereséggel jár. Látszik tehát, hogy ugyan milyen kalkulációval dolgozók egy kifli- és percecüzem:

Átlagban egy kiló lisztből 130—140 deka tészta lesz. A percec-hez felhasználják tészta 3—4 deka, tehát egy kiló lisztből 35—40 percecet lehet előállítani. Tehát egy kiló lisztből 35 percecet véve alapul 175 lej értékű percecet állítanak elő. A szükséges liszt beszerezési ára, nagyban 60—70 lej között mozog, ha mindehhez hozzászámítjuk a kevés só, tűzölő és egyéb szükséges dolgot, egy kiló liszt feldolgozásához átlagban 80—85 lej előállítási költséget számíthatunk.

Hasonló a helyzet a kiflinél is, ahol szintén 100 százalékos haszonkulccsal dolgoznak a kifli előállító üzemek.

Ezt a haszonkulccsot véve alapul, könnyen érthető, hogy miért árasztották el az egész várost a percec és kifli, hiszen napi 2000 percec 4000 lej tészta hasznosított az előállító számára.

A tisztességes munkával szerzett becsületes hasznot Népköztársaságunk alkotmányosan biztosítja minden polgára számára, de a fogyasztó közönségnek ez a kihasználása tühretlen, még akkor is, ha a percec és kifli nem soroljuk a közérdeklődési cikkek közé.

Igen jól tennék percec- és kifliüzemeink, ha egy kis utó kalkulációt végeznének és az általános árleszállítások példán felbuzdulva, jobb belátásra térnének és anélkül, hogy ilyen irányú hatósági beavatkozást várnának, leszállítanák a percec- és kifli árát. Előfordulhat még 25—30 százalékos haszonnal és akkor aki sem fog szót emelni áráik ellen.

### Falujárás

## az „Orosz kérdés“-sel

— A helyi gimnázium négy kultúrcsoportot alakított. A műsorokat úgy válogatták össze, hogy sorba járassák a környéki falvakat. Hosszuzmó, Visó, Sugatag, Rónaszék, Nagybánya, Fervező szerepel a programban — hallom a beszámolóban.

— Szimponov: „Orosz kérdés“ című darabjának a diszkrét hangn a fiúk készítették. Szilva-hegység adták elő telt ház mellett. Hosszuzmó szintén nagy sikerű volt.

— A befolyt lövelemmel töltő fogja tenni, hogy működő csoportunk felkészülését

Szálva-Visó vasutvonalon dolgozó önkéntes munkabrigádokat és az ottani táborokban is bemutatnassák az „Orosz kérdés“-t — fojeződik be lelkes helyeslés mellett a beszámoló.

Rövid megbeszélés állapítja meg a következő három hónap tervét, amelyben mind haladé szellemű, értékes darabok szerepelnek.

A beszélgetések során sok minden szóba került. Többek között Rónaszék fiúdjének rendbekerülése és üzembehelyezésének előmozdítása.

— Kiküldött munkatársunktól.) — A Szálva-hegység aljába, a Tisza- és az Iza-folyók összejáratásához települt város lüktető élete ellaslult. Sziget, a csempészek és feketézók, a valutázók, a könnyű jövedelmek, busás hasznok konjunkturalovagjainak városa ma már a múlté. A demokratikus fejlődés könyörtelenül félresodorta utjából a harcosok és vámszedők siserahadát.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brucsal-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.
Előfizetési díj egy hónapra... Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak... Postacsekkszám: 40.625.

Felhívás előfizetőinkhez!

A lapárak csökkentésével egyidejűleg kiadóhivatalunk megál-
pította az új előfizetési árakat is, az addigi 120 lej helyett havi 100
lejtben. Papoknak, tanítóknak és nyugdíjasoknak havi 90 lejtben.

Az új előfizetési árakat csak azoknak az előfizetőinknek biz-
tosíthatjuk, akik előfizetési díjüket idejében, vagyis előre kifizetik.

A „VILAGOSSAG” kiadóhivatala.

A REFHOSZ ZENESZEMINÁ-
RIUMA rendezésében május 8-án,
szombaton délután 6 órakor a Bolyai
Tudományegyetem kis aulájában
bemutatásra kerül Beethoven „IX.
szimfonia” című szerzeménye. Be-
vezető előadást tart dr. Lázárné,
Trenka Eva.

ELVESZETT öt darab negyed-
évre szóló ellátási jegyet találtak a
Szechenyi-téren. Igazolj tulajdonosa
átveheti munkanapokon 8. és 14 óra
között a központi rendőrség 67.
számu szobájában.

RUGÓS KOCSIT, brassói típusu
fedélzettel, jó és üzempékes állapot-
ban adnak el nyilvános árlejtésen
május 12-én délelőtt 10 órakor a
központi rendőrség 67. számu szo-
bájában. Az árverési feltételek mun-
kanapokon ugyanott 8 és 14 óra kö-
zött megtekinthetők.

ÁLLANDÓ JELLEGU MUNKÁS
SZÍNHÁZ LÉTESÜL MEDGYE-
SEN, amelyek egyelőre csak a
román tagozata mutatkozik be. E
Munkás Színházban, amely a
Szakszervezeti Tanács intézménye,
elsősorban munkástehetségek lép-
nek majd fel. Szakokatokat hív-
nak meg a munkás-színház ki-
képzésére. Az új színészgárda „A
béke szigete” című orosz színmű-
vel mutatkozik be május első
hetében.

A MEDGYESI „AROM” HELYI-
SÉGÉBEN a Romániai Demokráta
Nők Egyesülete Szövetsége román-
magyar házaspári és kézimunka ki-
állítását nyitott. Az izléseken meg-
rendezett kiállítás újabb bizonyítja
annak, hogy a munkásosztály nem-
csak „papíron”, de tényleg is meg-
valósította az őszinte román-
magyar baráti kézfogást. A kiállítás
nyitóját Olteanu Mária és Zolnay
Jánosné gyűjtötte egybe, hozzáértő
izléssel.

Mik kaphatnak alkalmazást a
Munkaközvetítő Hivatal után?

KOLOZSVÁR. — Az Állami Mun-
kaközvetítő Hivatal mellett mű-
ködő és a munkaerők beosztását
szabályozó vármegyei bizottság fel-
hívja az összes vállalatot figyelmét,
bármilyen jellegűek is legyenek
azok és akármennyi fizetéses alkalm-
ozottat foglalkoztatnak is, hogy
kötelesek ennek a bizottságnak be-
jelenteni minden megüresedett, vagy
személyzet-szükségletet, amely a
vállalatnál bekövetkezik és alkalm-
ozottakat csak ennek a bizottságnak
közbenjöttével vehetnek fel.
A vállalatok munkaerőt igénylő
kérségekben kötelesek feltüntetni,
hogy az egyes munkacsoporthoz
részére hány fizetéses alkalmazottat
kérik, kötelesek a teljesítendő fel-
adatok között, valamint azt is,
hogy az alkalmazottnak milyen is-
kolai végzettséggel, szakmai, vagy
gyakorlati képességgel kell rendel-
keznie.
A bizottság egyetlen személyi alkalm-
oztatást sem hagy jóvá, ha az
a munkakör nem szerepel a bizott-

MÉHÉSZETI TANFOLYAM. Az
EME május 5-re hirdetett 10 napos
méhészeti tanfolyamának kezdetét
május 11-ére, hétfőre halasztották.
Aki e hasznos mellékfoglalkozási
ágot gyakorlatban is könnyen és
gyorsan óhajta megtanulni, sürgő-
sen jelentkezzen az EME-ben, Köz-
társaság-utca (volt Majális) 22 szám
alatt délelőtt 8-2-ig. A tanfolyami
hallgatókat a beiratkozás sorrendjé-
ben veszik fel. Az elméleti és gy-
akorlati órákat délután tartjuk, hogy
azon minden dolgozó résztvehessen.
Megnyitó május 11-én délután 5
órákor a Kemény János-utca 25.
alatti iskola-méhésztelepen.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS. A
nagy gyászunkban tapasztalt rész-
vételt hálás szívvel mondunk kö-
szönetet. Dr. Imre Kálmán és cs-
ládja.

KÁLLAY IBOLYA temesvári
énekesnő lesz a vendége annak a
hangversenynek, melyet „A dal
történeti fejlődése” címen rendez
Sigmond Lajos tanár a Zenemű-
vészeti Főiskola dísztermében. A
május 9-én este tartandó dalesten
Kállay Ibolya Jensen, Wagner,
Wolf, Mahler, Brahms és Strauss
dalokat fog énekelni. A bevezető
előadást Sigmond Lajos tanár
tartja. A zongorakíséretet Szabó
Géza tanár látja el.

LEPAGE VEGYKIARUSÍTÁS már
csak néhány napig. Minden nyelvű
könyv, zenemű, fűzet, író-, rajz-
íródszer, stb. mélyen leszállított
áron.

A MUNKAKAMARÁK mellé ki-
rendelt tiszteletbeli tanácsosi és
tiszteletbeli főfelügyelői megbízaso-
kat április 27-vel, megszüntette a
munka- és népjóléti miniszter.

sághoz benyújtott kimutatásban, il-
letve igénylésben. Minden olyan
alkalmaztatás, amelyet e közlemény
megjelenése előtt történt, a bizott-
ság jóváhagyása nélkül érvénytelen.
A rendelet ellen vétőket a szabot-
táztörvény rendelkezései szerint
megbüntetik.

A bizottság jelenleg 16 vaseszer-
gályos, 6 maró, 1 harisnya-festő-
mester, 3 építésmérnök, 6 vasut-
építő felügyelő, 70 nem szakképzett
munkás — ezek közül 40 részére
helyben, 30 részére vidéken —, 5
kőműves, 5 kovács és 5 asztalos ré-
szére tud munkaalkalmat biztosít-
tani.

Pontos nyilvántartás érdekében a
bizottság kéri azokat, akik elhelyez-
kedni kívánnak — még akkor is,
ha korábban nyilvántartásban sze-
repeltek volna —, hogy azonnal je-
lentkezzenek a Munkaközvetítő Hi-
vatalnál, a Budai Nagy Antal-utca-
ban, hogy nyilvántartásba vegyék
őket.

A kolozsvári MNSZ hírei:

A MNSZ. kolozsvári szervezete
felhívja tagjainak figyelmét, hogy
április hó 15-étől kezdve azok a
tagok, akik tagsági díjukat nem
a szervezet Farkas-utca 7 szám
alatti pénztárába, hanem az őket
lakasukon felkereső pénzbeszé-
dőknek fizetik be, a rendes tag-
sági díjon felül 20 százalékos
pénzbeszéddől jutalékot kötelesek
fizetni.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG
kolozsvári szervezete felhívja vala-
mennyi tagját, hogy figyelmét arra,
hogy a tagsági könyveket az 1948-as

évre kicseréll. Kéri tagjait, hogy
tagsági könyvük kicserélésére mun-
kanapokon délelőtt 8. és 1. délután
4. és 7 óra között a Molotov (volt
Deák Ferenc)-utca 16 szám alatti
székházban Csibi Jolán pénztáros-
nőnél jelentkezzenek. — Ki nem
cserélt tagsági könyveket érvényüket
vesztik.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG
kolozsvári szervezete székhelyét a
Farkas-utca 7 szám alól, a Molotov-
utca (volt Deák Ferenc-utca) 16
szám alá helyezte át.

Május 7-én, pénteken este 7 óra-
kor szervezőbizottsági értekezlet a
Molotov-utca 16 szám alatti szék-
házban.

Repülősport — tömegsport

Büszke lehet bátor és vakmerő
fiaira az az ország, amelyről jogosan
jelenthetik mind a nemzetközi, mind
a hazai sajtó tudósítói, hogy „a légi
világrekordok hazája”. Ilyen érte-
lemben írta a helyi sajtó napilap-
jai a szocializmus országáról: a
Szovjetunióról. Az eredményhez
hozzásorolhatjuk a sztratoszfé-
ra-repülések terén már a múlt évti-
zedben elért kimagasló teljesítme-
nyeket is. 1933 szeptember 30-án a
Moszkvából felszállott Prokofjeff,
Birnbau és Godunov 18.900 méter
és négy hónappal később, 1934 ja-
nuár 30-án, ugyancsak a Moszkvá-
ból az „Osso-aviakum” nevű lég-
gömbbel felemelkedett Fedosenko,
Vasenko és Usyskin 22 kilométer
magasságra értek el. Leszállás köz-
ben az utóbbi léggömb utasgondolája
leszakadt és a három hős szörnyet-
halt. A levegő hőseink áldozata és
szerecséltensége nemhogy elkedvet-
lenítette volna az ország fiait, ha-
nem ellenkezőleg, fokozta vállalkozó
szellemüket és eredményül a „Nem-
zetközi Repülőszövetség”-ben fel-
állított 170 rekordból 65, közel 40 szá-
zalék, szovjet pilótáké.

Kis országokban és Romániában
is a helyzet ezzel szemben sok ki-
vívnivalót hagy maga után. Az el-
maradottság okait nem a népben és
annak fiában kell keresni! Kis
nemzetek és Románia versenyfű-
között is akadtak vállalkozó szel-
lemű és bátor kezdeményezők, akik-
nek vakmerőségét sok esetben siker
koronázta. Különösen a délkelet-
európai kis országokban a múlt, a
népet elnyomó és kiszámányoló
rendszer nem tette lehetővé, hogy
azok ifjúsága kifejtse és bebizony-
nyithassa tudásának legjavát. A fi-
atal Román Népköztársaság új alkot-
mánya — mivel a hatalom a néptől
ered és a nép — nemcsak, hogy
lehetővé teszi, hanem biztosítja is,
hogy a nép gyermekei: fiuk és lá-
nyok, földműves, munkás és haladó
szellemű értelmiségek ifjai egy-
aránt, fajra, nemre, felekezetre és
foglalkozásra való különbség nélkül
bebizonyíthassák rátermettségüket a
légi rekordok terén is. Felvették a
versenyi hatalmas szomszédunk tette-
rekész, nagy multra visszatekintő
fiainak.

Uj alkotmányunk 20. szakasza
minden állampolgárnak megadja a
jogot és a lehetőséget, hogy tehet-
ségéhez mérten hozzájáruljon a kö-
zel 30 éves repülősport fejlesztésé-
hez és felvirágoztatásához. Hogyan
kezdjük el munkánkat, amely egy-
ben harcot is jelent a konzervatív
felfogással és a mult rendszer cső-
kevényeivel szemben? A nehézsége-
ket, akadályokat ifjúságunk hivatott
legyőzni és elhárítani. Ebben a harc-
ban egyetlen fegyver: a tudás. Fel-
világosító munkájuk csak akkor lesz
eredményes, ha tudással felvértezve
állnak ki harcolni azokkal szemben,
akik még a repülősportban is a ha-
ladás kerékéből. Tudnunk kell,
ma már a repülősportnak is külön-
böző ágai vannak: 1. repülőgép-
modellezés, 2. motornélküli- és 3.
motoros-sportrepülés.

REPÜLŐMODEL-SPORT
A repülés abc-jának nevezhetjük
a modellezést. Modellezésben ismeri
meg a gyermek és a felnőtt is a
repülés alapfogalmait. Itt tanulja
meg a modellező a különböző építési
anyagok (fém, fa, papír, enyv, fcs-
tűkek, stb.) egyszerű alkalmazását.
Megtanulja továbbá a tervrajzok
készítését, a műszaki rajzok olva-
sását, a legegyszerűbb szerszámok
(fémfűrész, fogó, fűrész, reszelő,
zsebkés, kalapács) helyes alkalmaz-
ását és kezelését. Az elméleti tu-
dás mellett kézügyességre tesz szert
és játszva tanul, akár csak a sár-
kánykésztésnél. A modellező-mű-
helyben fogalmat alkot a gyári
munkarendről és a természetben oly
fontos munkafegyelméről. Miután
megismerte nagy vonalakban a re-
pülőgép-gyártás szerkezettani tit-
kát, következnek a természetjárással
egybekötött tulajdonképpeni sport: a
„sárkánykésztés”, vagy a szabadba
való „berepülés”.

Pontos, figyelmes és alapos mun-
ka után juttatunk közbe a megépített
kis model-repülőgép esetleg percc-
kig tartó repüléssel gyönyörködteti
a nézőket. Szerkesztje élvezhető
alkotásának örömeit. Távolról se
gondoljuk azonban, hogy ez tiszta
játék. Komoly szerkezeti modeljé-
nek mozdulatából ismerheti meg a
motornélküli és motoros gépekre
egyformán érvényes erőhatások tör-
vényeit, az aerodinámia, levegő-
mozgásttan szabályzatát. Képa-
szalthatja azokat a törvényszerű-
ségeket, amelyek feltételei a levegő-
nél nehezebb testek felemelkedésé-
nek, repülésének. Ennek a játéknak
komoly nemzetgazdasági jelentősége
van. Kísérlet egyben új formák

alakok fejlesztésére, amelyek a re-
pülést még tökéletesebbé és bizton-
ságosabbá teszik. A kis model le-
zuhanása, vagy pontos siklással való
leszállása irányadó lehet emberek
tömeget szállító költséges többmo-
toros szállító-gépek végleges alap-
jának megválasztásánál és építésé-
nél!

MOTORNELKÜLI
REPÜLŐ-SPORT

Az ifjúság 16 éves kortól felfelé
repülőképzésben részesülhet, amely
a szárazon történő előzetes próbák
után a motornélküli sikló-, vagy
lejtőmentes repüléssel veszi kezdetét
(úgynevezett „a”-vizsga). Mindezek
és a fordulógyakorlatok sikeres el-
végzésével („b”-vizsga) motornélküli
vitorlázó gépeken tanulja a növen-
dék a repülőgépek irányítását. El-
jutott a „vitorlázó repülés”-ig,
amelyről elmondhatjuk, hogy az
egyik legegyszerűbb és legnépesebb
sport, mert ebben mindenki — ok-
tató nélkül — egyedül tanul meg
repülni. Hibáit minden vitorlázó-
repülő saját maga veszi észre és ja-
vítja ki. Légtörési alapfogalmak,
tudás, a gép ismerete, rátermettség,
figyelem és hatalmas fegyverem azok
a feltételek, amelyek bármely ifjú-
ból kiváló pilótát nevelhetnek. Ez
után következik a

MOTOROS REPÜLŐSPORT

A motoros kiképzést csak a 18. év
betöltése után lehet elkezdni, mert
pilótavizsgára csak az az ifjú bo-
csítható, aki úgy szellemileg, mint
testileg teljesen fejlett. Motoros
gépeknél nemcsak a hajózás mű-
szereket és a sárkány-tulajdonsá-
gait, hanem a hajtó motor szerke-
zetét és a működés ellenőrzésére
szükséges műszereket is meg kell
ismerni. Mindenesetre a motoros
repülés megtanulása könnyebben
megy, mert itt minden esetben két-
személyes iskolagépekkel történik
az oktatás.

LEGYEN NÉPSPORT
A REPÜLÉS!

Szakkiskoláinkban kötelező tan-
tárgya a „repülés tan”. Kötelezővé
kellene tenni az összes közép- és
iskolában. A repüléstani elméleti
anyagában megtalálhatjuk a fizika,
matematika, meteorológia, technolo-
gia, gép- és műszerismeret, gépser-
vezés, géprajz, stb. fontosabb alap-
fogalmait. Gyakorlati része model-
léssel kezdődik. A modelkészítést
már elemi iskolákban is be lehetne
vezetni. Ebből az egyénre is, de a
közösségre is csak előnyök származ-
hatnának. Városokban tanuló vidéki
ifjainkat külön kiképzésben része-
síthetnénk, akik falvakban népsze-
rűsíthetnék szerzett tudásukat.
Falvakban, községekben a tanító-
ság megfelelő — tanfolyamokon

való — kiképzése után minden is-
kolában megalakulhatnak a mo-
dellező-műhelyek és kis anyagi ál-
dozattal „vitorlázórepülőkörök” is
létesülhetnek. Gyakorlott városi
modellező-rohamcsapatok párnapos
faluunkra mehetnek, ezt a ne-
mes sportot népszerűsíteni, a föld-
műves ifjúságot a repülés titkaiba
bevezetni és örömeiben részesévé ten-
ni. Gyáraink, üzemeink, minden
anyagi nehézség nélkül megvalósít-
hatnák a munkásifjak ilyenirányu
szókratizáló foglalkoztatását.

HALADÓ SZELLEMI SPORT

Köztudomás a repülők fegyver-
megtartása, összetartása és bajtársi-
assága. A repülők egymást minden-
kor és mindenütt megbecsülték és
meg fogják becsülni. Még a hábo-
rúban is az ellenséges repülő nem
a bajtársát, hanem gépét akarta le-
lőni. Az ejtőernyővel menekülő el-
lenséges pilótát csak az emberi mi-
lettől kivetkezett emberi szörny
bántotta. A hősi halált halt ellenfél
temetésénél a földön kívül villám-
gyorsan lecsapott és élete kockázta-
sával adta meg a bajtársi végtisz-
tességet, koszorút dova némes
harcban elesett bajtársának frissen
hantolt sírjára.

A REPÜLÉS BEKÉBEN

Legyen a multtá a szírián: hát-
borzongató hangja, a nehéz bombá-
zók monoton zugása, a bombák rob-
banása, a gépfegyverek, géppágyuk
kattogása. A békeszerető népekkel
együtt mi is a repülőgépeket, mint
a közlekedés egyik legfontosabb esz-
közét az emberiség gazdasági és
anyagi életének megújítására, or-
szágunk újjáépítésére akarjuk hasz-
nálani. Kolozsváron 1948 április 13-án
a Szakszervezeti Tanács keretén be-
kült megalakult a helyi „Munkás
Repülő-Központ” bizottsága, amely-
ben a repülés terén már érdemeiket
szerzett sportgyűléseink — mint
a CFR, Dermata, Vasas és BEAC —
képviselőkhöz jutottak. Ez a szakta-
náci szerv az Országos Repülő Szö-
vetséggel és a Polgári Repülő Ve-
zérigazgatósággal karöltve az ösz-
szes sportbarátok segítségével fogja
a repülő-sportot is tömegsporttá fej-
leszteni és népszerűsíteni.

A repülés 45. a légi forgalom
megindulásának 30. esztendejében a
békeszerető népek a technika egyik
legnagyobb vívmányát nem altar-
ják az embermilliók gyilkos esz-
közéül használni. Szolgálatnak gé-
peink ezental a békes árucseré for-
galomra, személyszállításra, száraz-
sággújtóra vidékek öntözésére, sár-
kák, rovarok irtására, jégtörő-
felrobbantására, nempedig a világ
60 milliárdos családjának további
meggazdagodására. Ezt kívánja, ezt
akarja a legnagyobb hatalom: a nép.
CZIKELI ERNŐ

Szatmár válogatottja is legyőzte
Budapestet

Szatmár-Budapest 5:3

SZATMÁR. — Tegnap, csütörtök-
ön, Budapest B. labdarugó válo-
gatottja Szatmáron vendégcserepelt,
ahol a város válogatottjával mérte
össze erejét. Nagy küzdelem után
Szatmár válogatottja 5:3 (1:1) arány-
ban legyőzte a fáradtan játszó ma-

gyar főváros válogatottját. Góllí-
vők: Kovács 2, Boronkay, Nemes,
Bovák, illetve Nagy, Sárdi és Palo-
tás. A mérkőzést mintegy 6000 néző
előtt Bogdán satmári játékevezető
vezette.

Győztek a magyar színészek...

KOLOZSVÁR. — Az Állami Ma-
gyar Színház színészeinek és mű-
szaki alkalmazottainak izgalomban
bővelkedő labdarugómérkőzését a
művészyűites nyerte meg 7:0 (0:0)
arányban. A műszakiak a félidő
után összeroppank, a művészek
támadásai alatt.

A gólokat Senkálcsy 4, Szigyártó
2, Porzsolt 1, rugták. A műszakiak
közül jók voltak Lamos, Barabás,
Hankó és Nyilas.
A művészek csapatából a gólrúgó-
kon kívül a védelemben Bende
nyújtott „kimagasló” játékot. A tu-
lajdonképpeni veres Sugár, aki
minden góllért, ígéretéhez híven,
egy-egy üveg sört volt kénytelen
fizetni.

Vasárnapi labdarugó sportműsor

KOLOZSVÁR. — Vasárnap Ko-
lozsváron a következő labdarugó
mérkőzések kerülnek lejátszásra:
Egyetemi Stadionban délelőtt 9
órákor: Universitatea Ifjúsági-CFR
Ifjúsági, vezető Reiter, (dr. Stern,
Ereke). 11 órákor: Universitatea II.
-Hagylóbur, vezető Polczeczky (Ki-
nizsi, Bulik).

Textila-Nenezütársaság, vezető Sal-
van (P. Huneade, Deák).
Dermata pályán: délelőtt 11 óra-
kor: Dermata II.-Dohánygyár, ve-
zető Incze (Csifó, Fratila).
Városi sporttelepen: délután 1
órákor: Vasas-Dermata Ifjúsági,
vezető Constantinescu (dr. Schwim-
mer, Latin). 3 órákor: Dermata-
UDR NB I. bajnoki mérkőzés, ha-
járjelzők: Gáll és Muresan. 5 óra-
kor: CFR Vasas-Universitatea II.
járjelzők: Cora és Armeneanu.

Minden délelben:
„Világosság”-ot!



# Munka, többtermelés és építés

mentesültek a kereskedelmi adótól

## a város új gazdaságpolitikájának alapja

KOLOZSVAR. — Alig egy esztendeje, hogy a Kolozsvár város tarcsai gazdaságában uralkodó botrányos állapotokkal foglalkoztunk. A város akkori vezetősége és a még régi korrupt szellemet képviselő Jude intéző ur, valamint Chichinas Gheorghe mezőgazdasági mérnök szabotálása folytán napról-napra züllött a város gazdasága. Azóta a város felső vezetésében is gyökeres változások állottak be, de hatalmas lépésekkel javult a helyzet Tarcsán is.

A májusi nap melege forrón süt a mezők dolgozóira. A Szamos hűs partja mellett levő tarcsai városi birtok gazdasági udvarán azonban sürgős és élénk munka fogad. Baraegyanruhás gazdasági alkalmazottak itatják a marhákat, seprik az udvart, javítják a gazdasági szerszámokat, amelyeknek egy része már dolgozóképesen a fészerbe kerül öszire, mások a konyhakertet gyomlálják. Már a kaputól látni, hogy itt minden megváltozott. A bejáratnál a Köztársaságot életető jelszó fogad, míg az alkalmazottak nem lesütött fejvel álmosan bujnak elő egy-egy falól, ahol időt lopni bujtak el, mint tavaly.

Az udvart, amely egy évvel ezelőtt elhagyottan, kihasználhatatlanul, burjánzó benőve éktelenkedett, ma felszántották és bevetették lucernával és konyhakerti növényekkel. Így több mint négy holdat hasznosítottak ebből a 6 holdnyi eddig parlagon heverő birtokból.

Kijavították az akkor omladozó épületeket is. A gépszínen egymásmellett kitisztítva sorakoznak a tavaszi munkaversenyben résztvevő szerszámok. Ebben az évben nem történt meg, hogy másoknak jó busás „árendáért” adták oda a vetőgépeket, míg a gazdaság cselédjei hétszámra kézzel vetették a magot a földbe.

A trágyatelepen évek óta felhasználhatatlanul álló istállóirágvából az idén közel kétszáz szekérral hordották ki az új szántás alá. A tarcsai birtok szántóföldjein szakosított mély szántás arra enged következtetni, hogy a szakavatott gazda nem engedte otthon roszadnia a traktor által vontatott ekéket, hanem felhasználta a birtok művelésénél. A birtokon 8 ökör és két ló, 1 tehén, két üsző

### Pályázat katonaeorvosi állásokra

BUKAREST — (Agerpres) A nemzetnevelésügyi minisztérium versenyvizsgát tart Bukarestben, május 20 és 22 között, az úresedésben levő katonaeorvosi állások betöltésére. A versenyvizsgán résztvenni óhajtok a nemzetvédelmi minisztériumhoz címzendő kérésüket, összes okmányaikkal együtt, legkésőbb 1948 május 18-ig kell benyújtaniok. A versenyvizsga feltételeit a hivatalos lap csütörtöki száma közli.

### Elkészült a gyapjúipari erkölc. terv

BUKAREST — (Agerpres) A gyapjúipari hivatal nagyarányú termelési munkatervet állított össze. A termelési terv szerint 770.000 méter férfiruhának való szövetet, 685.000 méter női ruhászövetet, 350.000 méter férfi nadrágnak való szövetet, 275.000 méter loden szövetet, 140.000 méter pokrócnak való anyagot és 200 ezer méter különböző anyagot gyártanak.

A romániai textilgyárak összesen 2 millió 720.000 méter különböző szövetanyagot készítenek a polgári lakosság és 769.350 méter anyagot a hadsereg részére. A gyapjúszövet minőségét 30 százalékkal emelik a termelés folyamán.

van. A tavaly a gazdaságban csak négy tehén volt, a tejet a kolozsvári „városi uraknak” és az „intéző urnak” hordották, ma egy tehén van, de tejét a gazdaság legszegényebb munkásai kapják. A vetési tervüket nemcsak, hogy teljes egészében teljesítette a város Tarcsán, hanem 52 holddal többet vetettek be. Az idén a város a tarcsai szántó ingatlanát — először a felzabadulás óta — házikelésben művelte meg. Ugyanis Jude és Chichinas eddig „árendában” adták a gazdaságot, amelynek jövedelméből a város 189 hold szántó földet maga a város gazdasági személyzete szántotta, vetette be.

A tarcsai birtok azonban nemcsak a munka szelleme, hanem a demokrácia is megerősödött. A munkásokat nem nemzetiségi szempontból bírálják el, hanem a legnagyobb követelmény, a munka szempontjából. Meg is látszik ez, mert vidáman, szívrrel és lélekkel dolgoznak a birtok dolgozói.

Baraian Grigore, az új intéző legelső feladata nem saját kényelmének megszerzése, hanem a munkásság egészségételen — a múlttól származó — szellemének átnevelése. Ma a tarcsai gazdaságban valóban az ország ujjaépítéséért dolgoznak. Csete György kereskedő és mások nem tétlenül ténferognak, mint a múlt évben, hanem új szekeret készítenek.

— Mi jól tudjuk, hogy még sok megvalósítani való vár reánk. De a legfontosabbat elértük: dolgozni akarunk a Népköztársaságunk ujjaépítéséért ott, ahová állított a közösség, amelynek tagjai vagyunk s ma már dolgozunk. Elvégzett munkánk legyen a jövőben az igazolása, hogy Tarcsára valóban új szellem költözött — mondotta Baraian Grigore intéző. Igaza van Baraian intézőnek. Sok még az elvégzendő munka. De máris örömmel állapíthatjuk meg, hogy Tarcsán, a város gazdaságában végre új élet kezdődött.

## Mezőgazdasági gépeket és munkaeszközöket kapnak a földművelők

BUKAREST — (Agerpres) A mezőgazdasági termelés fokozására és a földművelők megsegítésére ebben az évben 1 milliárd 809.439.316 lej értékű különböző mezőgazdasági gépeket és mezőgazdasági munkaeszközöket osztanak ki.

A gépeket és mezőgazdasági munkaeszközöket a Nemzeti Szövetkezeti Intézet, az INCOOP osztja szét a földművelők között.

## Üvegfüjők között

# Európa egyik leghíresebb üvegyárában, a medgyesi VITROMETANBAN ahol nagy lendülettel fokozzák a termelést

MEDGYES. — Ezerkét-három-három munkás dolgozik jelenleg a Vitrometan üvegyárában. Közülük sokszáz üvegfüjő és üvegszövő. Amit csinálnak és ahogyan csinálják, az valóságos leánygözi, földhözszegzi a láogatót. Az emberi ügyesség, precizitás kiváló bizonyossága, amit gyári munka területén ezek az emberek alkotnak, akik munkások és művészek egyben. Meg is becsülik őket.

Románok, magyarok, szászok, de igen sok cseh és szlovák specialista is van közöttük. Az üvegfüjés csodálatos mesterségnek ők a tradicionális örökösei. Céljuk ugyanaz itt, mint a többi gyárakban: a termelés fokozása s ugyanakkor a legművészebb, leghibátlanabb kivitelű munka véghezvitele.

A hatalmas gyárban 1947-ben 1220 munkás dolgozott, akik már tavaly is felülmúlták a tervben felfektetett havi kétmillió 240 ezer darabot. 1947-ben a millió 500 ezer darab volt az átlagtermelés. Ez év januárjában 1243 munkás már 2 millió 700 ezer darabot gyártott. Márciusban ez a szám ötvenezzerrel megnövekedett.

### Csodálatos színjáték

táru a látogató szemé elő, aki az első nagy terembe lépve tanuja annak, amit a forró kemencéből, fenn a magasban a munkás az ugynevezett üvegpipa végére tüzi a még üveg, vörös anyagot s azt állandóan forgatva lejjebb adja egy másik munkásnak, aki folytonos forgatás közepette újból leanyítja ezt egy harmadiknak. Sok kézen át így kerül a vékony üveg a lépcsőzetes emelvény legálján álló üvegfüjő szakmunkás kezébe, aki aztán azt a tárgyat fújja belőle, amely a specialitása. Lámpaüveget, poharat, üvegálat, vagy más. A tulajdonképpeni fújás vasmormában történik, amelybe az üvegfüjő beleilleszti a rud végén a sitergő folyékony üveggömböt, mint például a lámpagömböké. Munkásnő nyitja és csukja a formát, amelyből pár pillanatig tartó fújás után készen kerül ki az opálüveg. De van munkás, aki szabadon, csodálatos beidőzítéssel fújja ki a pontosan kellő nagyságú és vékonyságú üvegárgyat, mint például a 15 éve dolgozó Visovitzky Ferdinand, az ország és talán Európa legelső üvegfüjője.

Van a gyárban egy munkás, aki a szódásüvegbe való üvegszövet fújja. Egyedül ő ért ehhez az országhon. Egy másik üveghalakat fúj, disztárgyak. Nem formában, szabadon. Titokban tartja művészetét, amely a laikus számára egyenesen érthetetlen: hogyan lehet formátlan, izzó forró üvegből levegő fújásával halat formálni? Egy harmadik munkás megtanulta a titkát annak, hogy

luka Jánossal, Mindegyik rajongva szereti mesterségét.

Mielőtt az üvegszövődába és festőterembe mennénk, megnézzük a zöld sörösüveg gyártását is. Ezt már préselik, a kemencéből kikerült folyékony anyagot présbe öntik s onnan készen ugrik ki. A futószallag leviszi az edző kemencéig, vastágkesztyűs kezek nyulnak utána s már vizik is rendelkezési helyére.

### Az üvegszövődában

a csiszolás vékony, sivitő hangja és géphez hajló munkások látványa fogad. Csodálatos kancsók, poharak, vázák kerülnek ki innen. És ezek a gyönyörű minták nem kerülnek előzőleg rajz formájában az üvegre. A sima poharat, vagy más tárgyat a géphez vízi a munkás és rácsiszolja a mintát, virágot, arabesket, saját elgondolása terve szerint. Teljesen szimmetrikus, hiba nélküli minden, ami kikerül innen, mert a legkisebb hibával rendelkező tárgyat újra beolvassák.

Gyönyörű tárgyakat látunk itt is, a festődában is, ahol kézzel festik rá a színes és színtelen üvegtárgyakra a legszébb mintákat. A gyönyörű, művészi tárgyak ezután csomagolba kerülnek és onnan a világ minden tájára. Legutóbb Bulgáriából érkezett a gyárba nagy megrendelés.

A gyár megtekintése az élet nagy élményei közé tartozik. Mert a munka szépsége talán sehol sem mutatkozik meg olyan elevenen, mint a Vitrometan gyár hatalmas munkarajtól eleven termében.

Másutt üvegszövetet buz ki két munkás. Két izzó gömböt összeragaszt, majd egymással szembeállva fokozatosan hátrál. Olyanforma feszült és óvatossá fegyvel tekintettel nézik egymást, mint körtáncos akrobaták. Ott hájzsalon mulik élet és halál, itt a miliméter ezredrésztől a munka sikere. A csónék ugyanis annyival sem szabad elhajolnia az egyensúly. A falnál egy padon 14 év körüli kislány ül és olvas. Mikor a cső kész és a földre kerül, lehajol és a kellő nagyságra törli el azt. Az egész munkában, mely a dolgozókat minden idegállást leköt, a könnyedség és játékosság valami gyönyörű látzata van.

A két üvegtárgyat edzőterembe kerülnek, thonnan már teljesen kész állapotban jutnak — természetesen kibővítve — a csiszolóba.

Mesterekkel beszélünk: a román T. Alexandruval, a fiatal cseh P. V.

KOLOZSVAR. — A hóstáti termelő kisgazdáknak egyik legnagyobb szerelme volt, hogy az adókövető közegek a multban minden alap nélkül zöldégekkereskedőknek minősítették és kereskedelmi adóval sújtották, holott a piacon épp úgy saját termésüket árusították, mint a többi földművelők. Közel 80 sérelmes esetet ismerünk, akik az Alexandriniféle pénzügypolitika következtében nem tudták igazságot megkapni, mert valamennyi fellebbezését hatóság elutasította jogorvoslati kérésüket.

Luca László pénzügyminiszter tisztogató munkája nyomán új szellem költözött a kolozsvári pénzügyigazgatóságra is. Ennek az új szellemnek és az azt képviselő Moldovan pénzügyi főigazgatónak köszönhető, hogy 1948—49 évben a hóstáti kisgazdákat nem róják meg kereskedelmi adóval. A pénzügyigazgató munkatársainknak ki-jelentette, hogy a multban megnyomított 80 termelő hóstáti csak a föld hozama után fizet adót és semmiképpen sem fogják kereskedelmi adóval megróni. Ha véletlenül mégis előfordul ilyen eset, az tévedésen, vagy a jogtalanságon alapszik, amelyet készségesen orvosolnak.

## Elvi döntés a napidíjak kérdésében

BUKAREST — (Agerpres) A pénzügyminisztériumban működő központi adó- és illetékügyi bizottság az új pénzügyi törvényekkel kapcsolatban, számos határozatot hozott.

E nagyfontosságú elvi határozatok közül, egyik a fizetéses alkalmazottaknak a vállalat érdekében tett pénzkidávai visszafizetésének adókötelessége kérdésében dönt, és pedig abban a kérdésben, hogy ezen összegek után kell-e illetményadót fizetni.

A központi adó- és illetékügyi bizottság úgy döntött, hogy a fizetéses alkalmazottak ezen kiadásai illetményadómentesek, ha igazolják és becsatolják a vállalat kiküldetési igazolványát, megjelölik a kifejtett tevékenységet és ez utazási költségeket hitel érdemlően igazolni tudják.

Ami a vállalat székhelyén kívül eső kiküldetésben felmerült költségeket illeti, ezeket a fenti igazolási iratok bemutatása mellett, mint szükséges és igazolt kiadásokat a tisztviselőnek megtérítik, amely napidíj egyenlő az egy napi fizetésnek és járuléknak összegével.

A határozat részletes ismertetésére még visszatérünk.

## Ujabb totó-csalások

BUKAREST — A totó igazgatósága a 11. fordulóban a Targul Carbunesti hamisított 12-es találat után átvizsgálta a 11-es találati szelvényeket is. A vizsgálat során megállapították, hogy a hét 11-es találat közül kettőt Targu Carbunestiből küldtek be a hamis 12-es találattal együtt.

A kiosztásra kerülő 523.000 lejt a következőképpen osztják szét a 11 és 10 találattal rendelkező nyertesek között: a fennmaradt öt 11-es találat nyertesének egyenként 52.330 lejt, a 148 be-küldött 10-es találattal rendelkezőnek egyenként 1765 lejt osztanak ki.

Akik a 10-es találati szelvényeket elvesztették, jelentkezzenek az AGITOT vagy az OLIMPIA Sport Szabadság-téri helyiségekben, ahol személyazonosságuk igazolása után a nyert összegeket felvehetik.

## Megoldódott

### a Szamos ismeretlen holttestének rejtélye

KOLOZSVAR. — Szerda délelőtt Szamosfalva határában ismeretlen férfi holttestét vetette ki a Szamos. A kiszálló rendőri bizottság felismerte a holttestben Pinteş Ioan rejtélyes körülmények között eltűnt kolozsvári vasuti pénztáros.

A boncolás megállapította, hogy a holttest gyomrában nagymennyiségű alkohol volt és miután sommi külsérelmi nyomot nem fedeztek fel — beigazolódott a rendőri nyomozás feltevése, hogy Pinteş Ittasan átbukott a Szamos-híd korlátján és a vízbe fulladt.

## Ujabb nyersanyag érkezett a Szovjetunióból

BUKAREST — (Agerpres) A szovjet-román gazdasági egyezmény végrehajtásaként május 1—5 napjain a Szovjetunióból a következő anyagok érkeztek Romániába: 3178 tonna fémkösz. 910 tonna átvány, 1110 tonna

31.335.6 tonna mangán a romániai fémipar részére. Csehszlovákiából 128.5 tonna különleges téglá érkezett.

## A vállalatok május 15-ig kötelesek elkészíteni mérlegüket

A hivatalos lap április 19-i 92. számában megjelent 481 számú iparügyi miniszteri rendelet értelmében az 1947. december 31-i hitelesített mérleget, amely a vállalatok a 303-1947 számú törvény, valamint a gazdasági újjáépítés és pénzügyi végrehajtására alakult miniszterközi bizottságnak 267-1948 számú rendelete szerint — 1948 május 15-ig kötelesek elkészíteni, a részvénytársaságok vagyoni állagát átszámító törvény alkalmazására alakult bizottság részére, legkésőbb 1948 május 31-ig, a

kereskedelmi minisztériumba, Budapest, Victor-cs. 133 szám alá kell benyújtani a következő okmányokkal együtt: nyereség- és veszteségszámla, az 1947. december 31-ig átszámított folyószámla kimutatás (ingatlanok, beruházások, kölcsönök, tőke, tartalékok, amortizációs alap stb. táblázat szerinti összeállítás). Azok a vállalatok, amelyek 1948 május 31-ig nem tesznek eleget fenti kötelezettségüknek, a 303-1947 számú törvény 11. szakaszában előírt büntetés szerint bünhődnek.

sából származó veszteségeket — az amortizációs alap kivételével a jövedelemből, illetve a tartalék- és rendelkezési alapokból fedezheti a vállalat. Ezt a műveletet a bizottság jóváhagyásával lehet végrehajtani.

### FELSZÁMOLÁS ALATT ÁLLÓ VÁLLALATOK

Az 1947. december 31-én felszámolás alatt álló vállalatok tovább folytatják felszámolási műveleteiket, anélkül, hogy eleget tennének a 303-1947. számú törvény 8. szakaszában előírt alaki követelményeknek.

A hivatalos lap április 1-i 77. számában megjelent 81. számú törvény 4. szakasza értelmében közhatalóság kizárólag csak az 1947. évi május 1-én megjelent 140. számú törvényben előírt rendelkezéseknek megfelelően vehet ki és állapíthat meg tüzoltadót. E rendelkezésnek megfelelően, az állami pénzügyi szervek vehetnek ki kizárólag tüzoltadót, a többi állami adóval együtt. A tüzoltadó a városi beépített ingatlanok adóalapjának 2 százaléka.

Bérbeadott házak esetében a tüzoltadót a tulajdonosnak, hasznélvezőnek vagy aki bármely más használati joggal rendelkezik az ingatlan fölött, jogában áll a kivett tüzoltadót a bérbeadott lakrészekhez megfelelő arányban felérlegben a bérlőkre hátrítani. E törvényes rendelkezés szerint tehát a jövőben, 1948. április 1-től kezdődően tüzoltadót kizárólag csak az állami pénzügyi szervek vehetnek ki, a városoknak semminemű tüzoltadó kivételi joguk nincsen.

### Kik menterülnek a 2 százalékos bélyegilleték alól?

A hivatalos lap április 23-iki 96. számában megjelent 402.848-1948 számú pénzügyminiszteri rendelet értelmében 1948. április 1-től kezdődően a fizetési alkalmazotti nélkül, sajátmaga dolgozó kisiparral kötött, 2000 lej értékűt meg nem haladó szóbeli munkavállalási szerződés, mentes a bélyegtörvény 15. fejezetének szakaszában előírt 2 százalékos aránylagos bélyegilleték alól.

ket saját munkájával és eszközökkel végzi. Azok, akik a bélyegilleték alól való mentesülés céljából a szerződés értékét több részre osztják, vagy az eredetinel kisebb értéket irnak be, a törvényesen megállapított aránylagos illetékek felül a bélyegtörvényben előírt bírságot is fizetni tartoznak.

Április 1-től kezdődően mentesek az aránylagos bélyegilleték alól azok a szóbeli szállítási szerződések is, amelyeknek értéke nem haladja meg a 2000 lejt és alkalmas időtartamú olyan kisfuvarossal, aki szállítással foglalkozik és ezen-

**Olvasd, terjeszd, a „Világosság”-ot**

### Közgyűlés összehívásának kötelezettsége

A vállalatok, a köztörvényi szabályok értelmében, az alakítások beállítása mellett közgyűlést kötelesek összehívni és a 303-1947. számú törvény rendelkezései szerint — a részvénytársaságok vagyoni állagát átszámító törvény alkalmazására alakult bizottság utólagosan történő mérlegjóváhagyásától függetlenül — jóváhagyják az átszámított mérleget.

kérlek a bizottságtól a 303-1947. számú törvény 8. szakasza értelmében. A tőke csökkentése iránt benyújtandó kérelemhez magyarító emlékiratot kell csatolni, amelyből kijönnek a vállalat tevékenysége, az alkalmazott személyzet, a vállalat tárgyának megvalósulási lehetőségei stb.

### A JOVEDELEM TARTALEK ES RENDKIVULI ALAPOK FELHASZNÁLÁSI MÓDJA

A rendelet kimondja, hogy abban az esetben, ha a közgyűlés nem határozza el a veszteségek fedezését az új befizetésekkel, akkor a vagyoni állag átszámítá-

### Elfogott betörők

**KOLOZSVAR.** — A bűnügyi osztály nyomozói hosszas hajszát követően kézrekerítették Kovács Károly és Márkus János többszörösen büntetett előéletű betörőket.

Az elfogott betörők kihallgatásuk alkalmával sorozatos bűncselekményeket ismertek be. Többek között kik fosztották ki Balbaca lonel kolozsvári kereskedő, Horea-ut 17 alatti lakását is.

Kovács Károlyt és Márkus Jánost kihallgatásuk után átadták az ügyészségnek.

### ADAS-VETEL

- EGY díofa francia háló és rókamie víz olcsón eladó. Asztalosnál, Ötvös-utca 12. 2830
- HASZNÁLT férfürőkhát veszek. Universal, Malom-utca 6. F
- HASZNÁLT ágyszerítőket, függönyöket, paplanokat veszek. Universal, Malom-utca 6. F
- ARAGAZ-tartályt keresek megvételre. Malom-utca 32. I. em. 2889
- ELADÓ gumicső 28 méter. Cím: „Alfa” úti, Szabadság-tér 18. 2876
- EGY szoknyára való valódi gyapjú szövet 1200 lejért eladó. Hegedűs Sándor-utca 12. 2877
- ELADÓ új 60 orsos fonógép és előfonógép. 95.000 lej. Fenesi új malom. Kolozs megye. Veres György. 2823
- SÜRGŐSEN eladó hajlítót modern kombinált szobabutor sima szuszter varrógépek kaphatók. Horea-út 62. 2909
- HORNIPHON 4+1 rádió eladó. Rákóczi-út 67. 2970
- JÓKARBAN levő kerékpárt gumi nélkül is és márkás rádiót keresek megvételre. Ajánlatokat a Minerva, Szabadságtéri könyvtárába kérek. 2960
- RÁDIO Telefunken 4 lámpás világvevő olcsón eladó. Kossuth Lajos-utca 31. Goga. 2955
- KERÉKPÁRT megvételre keresek. Sándor, Szeszgyár-utca 3. Vágóhid mellett. 2969
- 3-4RS női bicikli eladó. Munkács-utca 14. 2859
- EGY patefonos 6 lámpás rádió eladó. Baromvár-tér 7. 2950

## APRÓHIRDETÉSEK

- Apróhirdetések szavankint 3 lej. Állástkeresőknek szavankint 2 lej. Cím a kiadóban és jellegű hirdetésnek 10 lej pótdíj fizetendő. Szöveg-hirdetés szavankint 6 lej. Központi hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyíltter szavankint 13 lej.
- KETTO darab csirkékeltetőgép eladó. Kozma György, Csehszlovákia-utca 54. 2958
- MODERN kétszemélyes díofurniros rókamie és kihuzós ebédő-asztal olcsón eladó. Munkács-utca 9, asztalosnál. 2953
- REVAI Lexikont, minden könyvet vesz: UHU, Molotov-utca 34. 2963
- MINDEN könyvet beszerez UHU iroda, Kolozsvár, Molotov-utca 34. 2963
- SÜRGŐSEN eladó sütős gázke-mence, kapa, lapát, vaslánc. Görög-templom-utca 21. 2949
- WERTHEIM kassza 2-ös olcsón eladó. Jókai-utca 17. Parfümeria. 2946
- RÁDIO modern világvevő eladó. Szarjan-utca 32. 2964
- ELADÓ új szürke modern öltöny erős magas termetre és egy új felöltő. Dózsa György-utca 27, omeleten hátul. 2943
- EGY keresztúros zongora eladó. Kőlcsey-utca 4. 2929
- JÓKARBAN levő sötét mély sfermekkoci eladó. Andrei Muresan-utca 10. 2937
- EGY kombinált szoba-butor festett, egy hat lámpás Standard rádió eladó. Korné Vilmosné, Szabadságtér 26, emelet, ajtó 5. 2930
- FEHER gyermek sportkocsi, fiókos gyermekágy és kosárbölcső eladó. Erdéklődni 1-3-ig. Múzeum-utca 19. 2942
- RÁDÍÓT modernet, nem üzemképeset keresek megvételre. Cím a kiadóban. 2964
- KOMPLETT háló sürgősen olcsón eladó. Erdéklődni: Sole, Jókai-utca 2 szám. 2939
- ELADÓ padlástomok. Erdéklődni: Egyetem-utca 11, ajtó 11, földszint. 2926
- FELAUTOMATA 6 nyűstös kézi-szövegűzők sürgősen eladó. Páris-utca 71. 2944
- INGATLAN-LAKÁS
- HA családi, vagy bérházat, gyümölcsös, örökklakást venni, eladni, lakást bérbeadni, bérbevenni akar, forduljon bizalommal Bocsfánzi iroda, volt Unió-utca 10. 2929
- TORDAI villa elcserelehető pesikörnyéki ingatlanul vagy eladó. Krausz, Uioara, Solvay. Cs
- OLCSÓN eladó a Hősök-tere 16, volt Honvéd-utcai autóbutor megalkólaj egy ház több lakással, üzlet-helyiséggel, udvarral. Értekezhetni: Mihai Viteazul-tér 36, d. u. 3-4-ig. este 7-9-ig. Berkovics Zoltánnál. 2902
- MEGVÉTELRE keresek 2-3 szobás összkomfortos lakást. Ugyonköt nem díjazok. „Összkomfort” jel-igére. 2956
- KERESK 2, vagy 3 szoba összkomfortos lakást. „Költögetek té-riek” jellegre a kiadóba kércm a címetek. 2958
- RAKÓCZI-UT elején 2x1 szoba-konyha, kertes ház eladó. Cím a kiadóban. 2955
- ELCSERÉLNEM állomás környéki utcai szoba-konyha lakást Opera környéki szoba-konyhával. Cím a kiadóban. 2931
- ELADNÁM, vagy elcserelelném, szoba-konyha, kis udvaras házamat nagyobb udvarral. Szántó-utca 29. 2947
- BELVÁROSI házat elcserelelek váradi házzal, vagy szállóval. Erdéklődni: Buda Nagy Antal-utca 119. Kolozsvár. 2940
- ÜGYFELEM részére különbejáratu, fűrdőszoba használatul, lehetőleg központi butorozott szobát keresek, bér nem számít. Továbbá lakása butorral, úresen kiadó, háza, örökklakása, gyümölcsöse eladó, azonnal jelentke VULCAN ingatlanforgalmi irodába, ahol legmagasabb árárt eléri. Molotov-utca 24. 2936
- KÉT szobás összkomfortos lakás butorral átadó. Deák Ferenc-utca 38 szám. Obláth. 2923
- SÜRGŐSEN eladó: központban kis családi ház, két szoba összkomfort. Belvárosban 3-4 szobás komfortos házak, több kisebb-nagyobb ház és villahely. Istók iroda, volt Deák Ferenc-utca 11. 2923
- EGY kis kertés családi ház azonnal beköltözhető a Kerekdombon eladó. Erdéklődni: Egyetem-utca 11, ajtó 11. Földszint. 2926
- BÁNÁTI diák butorozott szobát keres. „Rákóczi-út könyvéken” jel-igére. 2925
- ELADÓ átvehető szoba-konyhás kis gyümölcsös telek, Házsongárdon. Erdéklődni: Csillagvizsgáló-utca 57. 2919
- ALLÁST KERES
- SZOPTATOS dadának elmennék gyermekkel együtt. Cím Szádeczky-utca 7 szám, Papp Erzsébet. 2961
- HÁZVEZETŐNŐI állást keresek. Cím a kiadóban. 2968
- HÁROMHETES gyermekhez bőteji szoptatós dadát keresek. Buda Nagy Antal-utca 21. II. emelet, ajtó 2. 2856
- MEGBIZHATÓ, komoly mindent keres „Paras” drogéria. Dózsa György-utca 13. 2856
- PERFEKT mindenek szakácsnőt azonnali belépésre keresek. Klein, Ötvös-utca 25. Jelentkezni este 7-9-ig. 2887
- KIPUTÓ leányt keresünk „Aro”, cukorkaüzlet. December 30-utca 6, volt Unió-utca. 2875
- MEGBIZHATÓ jól főző mindent felveszek. Cím a kiadóban. 2957
- FÜSZER és élelmiszer üzlethez pénzes társat keresek. Más kombináció is lehetséges. Vértanúk-tere 4. (Dermata-negyed.) 2933
- KOLONFELEK
- MENYASSZONYI ruha, étvyol és koszoru eladása és kölcsönzése, nagy választékban az „ORCHIDEA”-nál. Dózsa György-utca 32. H
- TARSULNÉK tőkével és személyes közreműködéssel. „Komoly társ” jellegre kiadóba. 2840
- EGYEDÜLALLO 29 éves, jó megjelenésű vidéki lány megismerkedne házasság céljából 30-40 közötti jobb iparossal, aki szerény, házias lányt felcsigill venne, kelengyével, keves ingatlannal rendelkezem. — Leveleket a kiadóba kérek „Valaki hiányzik” jellegre. 2948

### Gyógyszerészi

vnau gyógyszerésznőt keresek egy-két hónapra Beszterce-Naszód megyei városba. Kivételés jó in- valdalmazás, teljes ellátás. Utiköltséget téríték. Nőök lelesénikkel elhelyekedést kapnak. Felvilágosítások 1 és 4 óra között a Sista szállóban Balter-nél. Hegedűs Sándor-utca.

### CAPITOL mozgó!

Ma pénteken utoljára!

Ez év legnagyobb szovjet filmalkotása az 1948. évi Sztalin díjas

## EGY ÉLETEN ÁT...

Vidékön tanítónő)

### VERA MARECKAJA

Szombaton premier!

### SUZYE CARIER - JULES BERRY

és a CLANDESTIN film főszereplője

### FAINSICBER

alakított a francia filmgyártás egyik vezető filmjének szerepeit

## A sors ironiája

Előadások: 3, 5, 7, 9.

Vasarnap u. u. 11-kor MÁTRÉ

### GERGELY ISTVÁN

(GERGELY DEZSO FIA) aszfalt- és betonvállalat **elköltözött!**

Uj címe: **Vörö Hadserög-utja (volt Magyar-u.) 146 sz.**  
Uj készítmények:  
**Aszfalt és szigetelő lemezek I (kátránypapír)**

### Keresek reprezentációhoz asszonyt vagy leányt, szakképzett a vegytisztító és festés szakmában,

aki dtönné nagy vegytisztító vállalat képviselőt. Erkölcsi és anyagi biztosíték szükséges. Bizonyítványok bemutatathatók és felvilágosítások kaphatók a Sista szállóban 1 és 4 óra között Balter-nél. Hegedűs Sándor-utca

### Figyelem!

Figyelem!

Figyelem!

### Fontos közlemény:

**Fábián és Spatz** tervező, központi iroda, ázszerelési és egészésgügyi berendezési vállalat Szabadság-tér 13 alól **MONOS ORL-UI 46** alá áthelyezte. (Telefon: 14-17)  
ahol korzenisített műhelyeink közzött mértékben áll a nt. megrendelés közönség rendelkezésére.